

RIJEČ UREDNIŠTVA

260 GODINA HRVATSKOG ŠUMARSTVA (1765. – 2025.)

Hrvatsko šumarstvo utemeljeno je 23. veljače 1765. godine. Toga dana u sjedištu Karlovačkog generalata Hrvatske vojne krajine u Karlovcu zaključena je sjednica povjerenstva na kojoj je odlučeno o postavljanju šumara i ustrojanju šumarske službe u tri sjedišta: Baškim Oštarijama za šume ličke pukovnije, Krasnu za šume otočke pukovnije i dio šuma ogulinske pukovnije te na Petrovoj gori za preostale šume ogulinske pukovnije i šume slunjske pukovnije. Oštarijskome šumaru dodijeljeno je osam lugara. Šumaru sa sjedištem u Krasnu s obzirom na veću površinu o kojoj je morao skrbiti pripalo je dvanaest lugara i jedan šumar – lovac. Šumaru na Petrovoj gori dodijeljeno je pet lugara. Za svakoga su određeni iznos plaće i mjesto stanovanja. Sastavljena je privremena instrukcija odnosno nalog po kojem će šumari raditi i podučavati osoblje. Time su utemeljene naše prve tri šumarije.

U to doba, tijekom 1764. i 1765., na istom području obavljani su prvi pregled, opis i podjela šuma na okružja. Zahvaljujući preciznoj inventuri šuma danas znamo da je na 126.141 hektara raslo 42.017.128 stabala različitih vrsta drveća od čega je 27 % jelovih i 50 % bukovih u odnosu na ostale vrste drveća. Izrađene su prve izvorne karte šuma ličke, otočke i ogulinske pukovnije koje se danas čuvaju u Ratnom arhivu u Beču. Drugi izvorni primjerak karte šuma

ličke pukovnije čuva se u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

Razdoblje postanka hrvatskog šumarstva završava 1769. objavom *Šumskog reda Marije Terezije*. To je naš prvi zakon o šumama, prva instrukcija za uređivanje šuma i prvi udžbenik šumarstva na hrvatskom jeziku. U njemu su propisane sječne zrelosti (ophodnje) za glavne vrste drveća. Gospodarenje šumom uređeno je metodom razdiobe šumske površine na godišnje sječine čiji broj odgovara broju godina ophodnje. Time je prije više od dva i pol stoljeća u šumarstvu Hrvatske uvedeno *načelo potrajnosti* koje je tek krajem 20. stoljeća pod nazivom *održivi razvoj* postalo okosnicom globalne ekološke politike.

Obljetnica 260 godina hrvatskog šumarstva svakako je važan dio kulturnog nasljeđa naše domovine. Hrvatsko šumarstvo može se ponositi činjenicama kako je vjerojatno jedina naša struka koja ima 260 godina star izvorni dokument s datumom utemeljenja, isto toliko stare izvorne karte šumskog područja s opisom šuma i 256 godina star zakon kojim je na hrvatskom jeziku regulirano potrajno odnosno održivo gospodarenje šumama.

Ponosimo se time i proslavimo naš jubilej tijekom 2025. godine.

Uredništvo